

Raadsvoorstel

Onderwerp : Regio Achterhoek Jaarstukken 2025, Kaderbrief 2027 en Programmabegroting 2027
Portefeuillehouder : Mr. A.B. Stapelkamp
Thema Raadsprogramma : 6. Burgerparticipatie, Bestuur en Veiligheid

Global Goals

Aan welke Global Goals wordt bijgedragen:

Beslispunten

- 1. Geen zienswijze in te dienen op de Jaarstukken 2025 van de Regio Achterhoek
- 2. Kennis te nemen van de Kaderbrief 2027 van de Regio Achterhoek
- 3. Kennis te nemen van 'Programma 2: Ontwikkellijnen' van de Programmabegroting 2027 van de Regio Achterhoek
- 4. De zienswijze 'Jaarstukken 2025 en Programmabegroting 2027' op de programma's 'Programma 1: Bestuur en Organisatie' en 'Programma 3: Bedrijfsvoering en Rente' van de Programmabegroting 2027 van de Regio Achterhoek in te dienen bij het Algemeen Bestuur

Waarom dit besluit nemen

- P&C Regio Achterhoek

Jaarstukken 2025

De jaarstukken 2025, Kaderbrief 2027 en programmabegroting 2027 van de Regio Achterhoek worden aan de college's en gemeenteraden van de betrokken gemeenten aangeboden.

In deel I en II van de jaarstukken 2025 vindt u het jaarverslag met de bijbehorende programmaverantwoording. Deel III bevat de jaarrekening en deel IV de uiteenzetting van de financiële positie. De Jaarstukken 2025 liggen ter vaststelling in het Algemeen Bestuur Regio Achterhoek van 1 juli.

Kaderbrief 2027

De Kaderbrief schetst de algemene financiële en beleidsmatige kaders van de Regio Achterhoek (artikel 34b Wgr). De kaders zijn verder uitgewerkt in de programmabegroting 2027 Regio Achterhoek. Het college wordt verzocht de gemeenteraad in kennis te stellen van de kaderbrief.

Programmabegroting 2027

Met de programmabegroting besluiten de deelnemende gemeenten over de beleidsprioriteiten en de financiële kaders. De programmabegroting bestaat uit een beleidsbegroting met de programma's en verplichte paragrafen, een financiële begroting en bijlagen. De gemeenten (raden) worden gevraagd in te stemmen met programma 1 'Bestuur en organisatie' en programma 3 'Bedrijfsvoering en rente' en de verplichte paragrafen. Programma 2 'Onwikkellijnen' is bedoeld ter informatie en niet ter vaststelling. De programmabegroting ligt in het Algemeen Bestuur Regio Achterhoek van 9 september ter besluitvorming voor.

Actuele ontwikkelingen Regio Achterhoek

Inhoudelijke agenda en rolneming

Bij de evaluatie in 2024 is geconstateerd dat er behoefte is om de inhoudelijk agenda en rolneming van de Achterhoek Ambassadeurs tegen het licht te houden en in het verlengde daarvan de huidige visie 2030 en bijbehorende governance te actualiseren en vernieuwen. De voornaamste redenen om de doorontwikkeling in te zetten zijn:

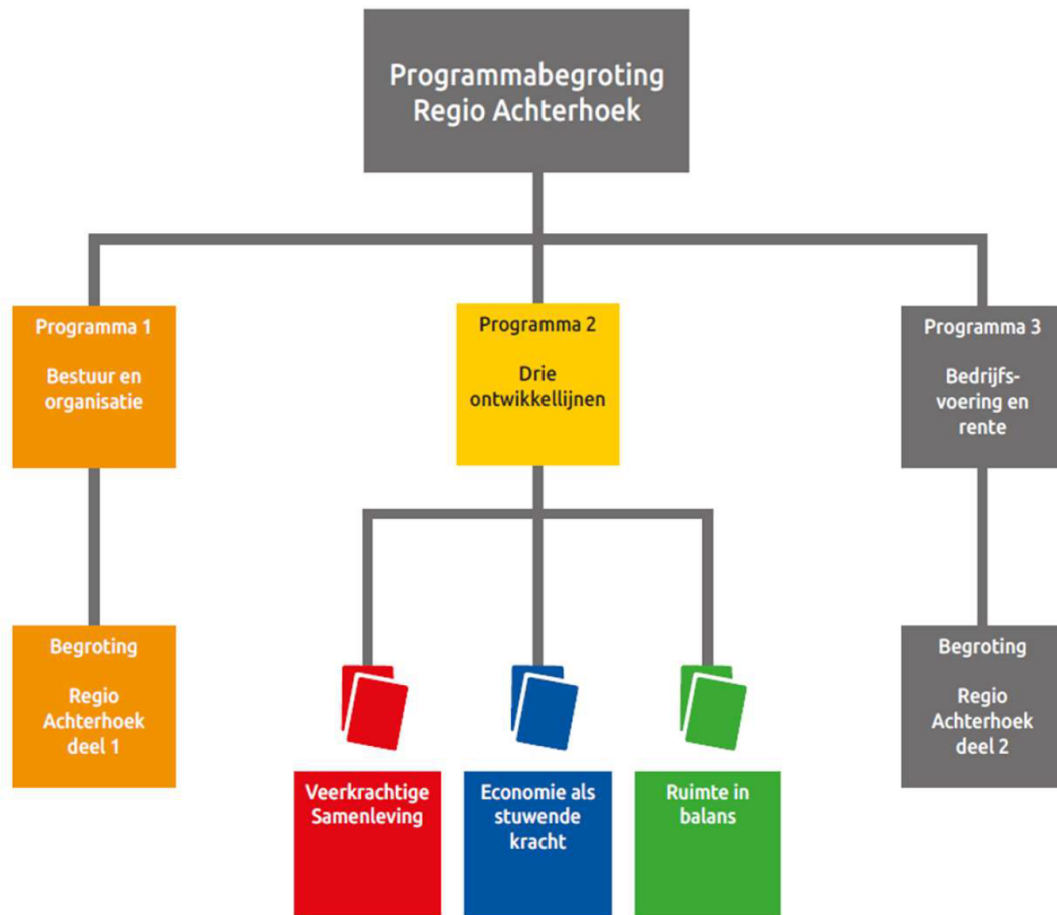
- Een integrale benadering van complexere maatschappelijke opgaven
- Regionale regie op transities
- De behoefte aan meer inhoudelijke focus
- Een duidelijkere rolneming van de 8HRK Ambassadeurs organisatie
- Breder eigenaarschap over de visie en uitvoering

In mei 2026 is de conceptvisie 'Op weg naar 2050. Kom maar op!' aan de Achterhoek Raad ter bespreking voorgelegd. De visie bestaat uit een scherpe ambitie richting 2050, drie ontwikkellijnen en een beschrijving van hoe we dit willen gaan waarmaken (de realisatiekracht). Elke ontwikkellijijn heeft een eigen ambitie. Die zijn (in concept)

- Veerkrachtige samenleving - De Achterhoek is in 2050 de meest veerkrachtige regio van Nederland met sterke netwerken, talent en onderlinge solidariteit als basis.
- De economie als stuwende kracht – In 2050 is de Achterhoek dé MKB-regio van Europa
- De ruimte in balans - In 2050 is het Achterhoekse landschap veerkrachtig en herkenbaar. Ontwikkeling heeft bijgedragen aan landschapskwaliteit, vitale kernen en een duurzaam economisch fundament

De ambitie is om in 2050 de regio te zijn met de hoogste brede welvaart in Nederland. De drie inhoudelijke ontwikkellijnen vormen de pijlers waar onze ambitie op rust en de gebieden waar we extra op in willen zetten.

Deze ontwikkellijnen worden 30 bestuurlijk aangestuurd en richten zich op concrete ontwikkelprogramma's. 8RHK ambassadeurs is de verbindende schakel tussen strategie en uitvoering en dragen bij aan het versterken van de positie, zichtbaarheid en slagkracht van de regio.

Langjarige investeringen in de Achterhoek

Naast de Visie 2050 werkt de Regio Achterhoek in het kader van het Nationaal Programma Vitale Regio's (NPVR) ook aan het Regioplan. Het regioplan is het instrument waarmee we de onderwerpen uit onze visie agenderen in ons gesprek met het Rijk. Het Regioplan:

- Brengt gezamenlijk raal en positionering aan (ondersteunt daarbij lobby en positionering van de regio)
- Agendeert de belangrijkste strategische opgaven
- Biedt een inhoudelijke basis voor de uitvoeringsagenda's
- Verbindt regionale initiatieven aan het gesprek met het Rijk
- Draagt bij aan een passende beleids- en investeringslogica vanuit het Rijk

Het Regioplan sluit dus nauw aan bij de drie ontwikkelijnen in de Visie 2050 maar heeft een bredere scope. Zo komen ook thema's als Veiligheid (incl. ondermijnende criminaliteit en sociale cohesie) en Rijkswerkgelegenheid aan bod. Dit biedt ons een structurele positie aan tafel bij het Rijk als één van de landelijke voorbeeldgebieden waarmee het Rijk werkt aan een nieuwe manier van gebiedssamenwerking buiten de Randstad. Het Regioplan moet leiden tot (structurele) Rijksinvesteringen in de Achterhoek.

Nieuwe regiomerkt Achterhoek

Op 18 mei 2026 is [het nieuwe regiomerkt](#) voor de Achterhoek gepresenteerd. De Regio kent veel initiatieven en samenwerkingen en door samen hetzelfde verhaal over de regio te vertellen versterkt zij haar zichtbaarheid, onderlinge samenhang en trots en verbondenheid. Samen met Achterhoek Toerisme is de afgelopen periode gewerkt aan een regiobreed merk, waarin ondernemers, bezoekers, overheden, organisaties, en inwoners zich herkennen. De uniforme profilering van de regio helpt ook om de lobbyagenda te versterken.

Wat is het bestaand beleid c.q. kader?

De Regio Achterhoek biedt conform artikel 34b. Wgr jaarlijks de jaarstukken over het voorliggende jaar, de kaderbrief en de begroting voor het voorliggende jaar.

Uw raad wordt, conform artikel 6 lid 3 regeling Regio Achterhoek en artikel 29 lid 7 regeling Regio Achterhoek, in de mogelijkheid gesteld om bij het Algemeen Bestuur een zienswijze kenbaar te maken op de Jaarstukken 2025 en de programma's 1 en 3 uit de Programmabegroting 2027.

Argumenten

1.1 De gemeenteraad is gerechtigd een zienswijze in te dienen op de jaarstukken en specifiek de bestemming van een overschot

Conform [artikel 6 lid 3 Samenwerkingsregeling Regio Achterhoek](#) (SRA) en de 26^e wijziging Samenwerkingsregeling Regio Achterhoek hebben de gemeenteraden voorafgaand aan de besluitvorming het recht een zienswijze in te dienen op de begroting, jaarrekening en de bestemming van het jaarresultaat.

1.2 De accountant heeft een rechtmatigheidsverklaring afgegeven voor de Jaarstukken 2025 van de Regio Achterhoek

RA12 Registeraccountants B.V. heeft voor 2025 een controleverklaring opgesteld ten aanzien van de financiële administratie en het beheer. Dit getrouwheidsoordeel ziet ook toe op de rechtmatigheidsverantwoording. De controleverklaring voor de jaarrekening 2025 is in het boekwerk opgenomen.

1.3 Een bestemming voor een extra impuls voor Lobby en Marketing is wenselijk.

Het NPVR voor de komende jaren één van de belangrijkste pijlers onder onze regionale ontwikkeling én gezamenlijke lobby. Met het Regioplan zetten we in op het gesprek met het Rijk en positioneert de Regio Achterhoek zich als een landelijk voorbeeldgebied. Dit moet uiteindelijk leiden tot (structurele) Rijksinvesteringen in de Achterhoek. Dit biedt kansen. Een adequaat budget voor Lobby en Marketing helpt bij het tot stand brengen van deze strategie.

2.1 De Kaderbrief schetst de algemene financiële en beleidsmatige kaders voor 2027.

De Regio Achterhoek schetst in de Kaderbrief de algemene financiële en beleidsmatige kaders. Deze kaders vormen de basis voor de verdere uitwerking van de programmabegroting 2027. De kaderbrief biedt op hoofdlijnen inzicht in de ontwikkelingen van de Regio Achterhoek.

3.1 Programma 2: Ontwikkellijnen heeft geeft directe betrekking op de inwonerbijdrage en is daarom niet aan zienswijzen onderhevig

Programma 2: Ontwikkellijnen worden niet gefinancierd door de inwonersbijdrage. De financiering van de projecten in Programma 2 loopt veelal via initiatiefnemers en subsidies en is daarmee niet onderhevig aan zienswijze vanuit de gemeenteraden.

3.2 Programma 2: Ontwikkellijnen biedt een overzicht van lopende projecten en opgeleverde resultaten

Het programma Ontwikkellijnen geeft inzicht in de doelen, activiteiten en projecten per ontwikkelij/thema. Met deze begrotingsvorm maken we de doelstellingen van de Achterhoekse samenwerking zichtbaar en controleerbaar. Het projectenoverzicht dat per Ontwikkelij is bijgevoegd is niet uitputtend. Er zijn steeds projecten in ontwikkeling en ook buiten ons zichtveld lopen projecten die bijdragen aan de doelen.

4.1 De begroting is, conform de financiële verordening, sluitend en realistisch

Conform de financiële uitgangspunten van de Regio Achterhoek is de programmabegroting 2027 die voorligt structureel sluitend en realistisch begroot. Het algemeen bestuur van de Regio Achterhoek stuurt op een sluitende begroting. Zij voldoet daarmee aan de vereisten vanuit de provincie Gelderland.

4.2 De programmabegroting sluit aan bij een ambitieuze Regio Achterhoek.

De voorgestelde programmabegroting 2027 sluit aan bij de ambities van de Regio Achterhoek zoals deze naar voren komen in de ontwikkeling en het opstellen van de Achterhoek visie 2050. Met het oog op de inzet op het NPVR en de daaruit voortkomende investeringen in de Regio is de voorgestelde programmabegroting met bijbehorende inwonerbijdrage gepast.

4.3 De gemeente Aalten waardeert de inzet van de Regio Achterhoek en steunt haar doorontwikkeling

Wij ondersteunen de doorontwikkeling richting een nieuwe Achterhoek Visie 2050 en het vormen van een Regioplan. De ambitie om te streven naar het zijn van een 'voorbeeldregio' voor de rest van Nederland getuigt van visie en lef. In de nieuwe ontwikkelijnen zien wij een heldere vertaling van de regionale opgaven en kansen op het gebied van economische groei, sociale samenhang als ruimtelijke kwaliteit. De koppeling tussen strategie en uitvoeringskracht draagt bij aan de versterking van de positie en toekomstbestendigheid van de regio Achterhoek. Met deze zienswijze spreekt de gemeente haar steun en waardering uit voor de ingeslagen koers.

Kanttekeningen

1.1 De deadline voor het aanleveren van een zienswijze op de Jaarstukken van de Regio Achterhoek is onhaalbaar

- De deadline voor het indienen van zienswijzen op de Jaarrekening 2025 is door de Regio Achterhoek vastgesteld op 16 juni 2026. Het was echter, gelet op de besluitvormingscyclus
- van de raad, onhaalbaar om vóór deze datum een eventuele zienswijze in te dienen.

Geadviseerd wordt om een eventuele zienswijze op de jaarstukken 2025 van de Regio Achterhoek te betrekken bij de mogelijkheid tot het indienen van een zienswijze op de programmabegroting 2027 van de Regio Achterhoek.

Is er draagvlak voor dit besluit?

- n.v.t.

Wat zijn de financiële consequenties van dit besluit?

Jaarstukken 2025

2025 is afgesloten met een positief jaarresultaat van € 389.670 (€ 1,29 per inwoner). Dit voordeel is grotendeels ontstaan door overschotten op de personele kosten en door rentebaten over het banksaldo.

In de jaarstukken wordt een voorstel gedaan om het positieve resultaat als volgt te bestemmen:

- € 151.000 toevoegen aan het investeringsfonds. In de verordening financieel beleid, beheer en organisatie Regio Achterhoek 2025 is opgenomen dat het eventuele overschot van het resultaat wordt toegevoegd aan het investeringsfonds (tot een maximum van € 0,50 per inwoner). Het investeringsfonds dient als cofinanciering voor de Regiodeal, maar kan ook als cofinanciering dienen voor nog aan te trekken gelden. Hierdoor is het essentieel het investeringsfonds te blijven voeden.
- € 150.000 bestemmen voor extra impuls op lobby en marketing. Dit om de visie 2050 en lobbyagenda te vertalen naar concrete, begrijpelijk boodschappen en aantrekkelijke campagnes om de regio scherp op de kaart te zetten.

- € 88.470 uitkeren aan de gemeenten in verhouding van het aantal inwoners. Voor Aalten betreft dit circa €8.000.

Jaarresultaat

	Totaal
Smart Governance	317.000
Bedrijfsvoering en Rente	<u>73.000</u>
Jaarresultaat positief	390.000

Begroting 2027

De programmabegroting van Regio Achterhoek bestaat uit drie programma's: 'Bestuur en Organisatie', 'Ontwikkelijnen' en 'Bedrijfsvoering en Rente'. Alleen voor de programma's 'Bestuur en Organisatie' en 'Bedrijfsvoering en Rente' wordt een bijdrage van de gemeente gevraagd in de organisatiekosten.

Uitgangspunten begroting 2027

In deze begroting zijn de kosten geïndexeerd volgens de afgesproken indexeringsystematiek (AB besluit 15 december 2021). Voor de renteopbrengsten wordt uitgegaan van de werkelijke renteopbrengsten per jaarschijf en in verband met de dalende trend in de meerjarenraming wordt gewerkt met een egalisatiereserve rente. Daarnaast is een structurele opbrengst vanuit subsidies verwerkt. Deze subsidies zijn meerjarig, maar niet structureel van aard wat zorgt voor een verhoogd risicoprofiel.

Inwonerbijdrage 2027

De inwonerbijdrage voor 2027 stijgt hiermee van € 8,24 in 2026 naar € 8,58 per inwoner voor 2027. De bijdrage voor Aalten komt hiermee uit op een bedrag van € 237.038. Deze bijdrage wordt meegenomen bij het opstellen van de gemeentelijke begroting 2027.

Bijdrage van de gemeenten	Totaal	Per inw
Bijdrage van gemeenten 2026	2.500.005	8,24
Absolute stijging van de autonome kosten	107.672	0,34
Bijdrage van gemeenten 2027	2.607.677	8,58

Bestemmingsreserves

Investeringsfonds

Bij de doorontwikkeling is een investeringsfonds gevormd voor inzet als werkbudget (Board en Thematafels) en voor kleine initiatieven. Het saldo begin 2027 van het investeringsfonds is circa € 4,4 mln. Dit is nog exclusief onttrekkingen voor cofinanciering Regiodeal waarover nog besluitvorming moet plaatsvinden. Het fonds wordt o.a. gebruikt als cofinanciering van projecten (op basis van criteria). Het fonds is inmiddels vrijwel uitgeput en wordt nauwelijks aangevuld, mede doordat de provinciale bijdrage is vervallen. Daarnaast wordt circa € 4 mln. ingezet als cofinanciering voor een nieuwe Regiodeal. Dit leidt tot een toekomstige behoefte aan extra cofinanciering van partners of aanvulling van het fonds.

Egalisatiereserve rente

In 2025 is een egalisatiereserve rente gevormd om verschillen tussen ontvangen rente en de structurele inzet daarvan voor organisatiekosten op te vangen. De reserve fungeert als buffer en kent een maximum van € 600.000; overschotten vallen vrij in het exploitatieresultaat. Per 31-12-2027 bedraagt het begrote saldo € 691.000. Naar verwachting zal in 2027 een vrijval plaatsvinden; deze is nog niet in de begroting verwerkt

Hoe en met wie wordt er gecommuniceerd over dit besluit?

- n.v.t.

Wat gaat er gebeuren na dit besluit?

Wat gaat er gebeuren?	Wie gaat het doen?	Wanneer?
Definitieve mogelijkheid voor het kenbaar maken van eventuele zienswijzen op de jaarstukken 2025	Gemeenteraden	16 juni 2026
Besluitvorming over de jaarstukken 2025 door het algemeen bestuur Regio Achterhoek	AB Regio Achterhoek	1 juli 2026
Definitieve mogelijkheid voor het kenbaar maken van eventuele zienswijzen op de programmabegroting 2027	Gemeenteraden	15 augustus 2026
Besluitvorming over de programmabegroting in de vergadering van het algemeen bestuur Regio Achterhoek	AB Regio Achterhoek	9 september 2026
Eventuele organisatorische consequenties van de inhoudelijke keuzes worden verder uitgewerkt en indien nodig met een (budget neutrale) begrotingswijziging voorgelegd	AB Regio Achterhoek	Najaar 2026

Bijlagen

- Bijlage 1 Aanbiedingsbrief Jaarstukken 2025 Regio Achterhoek
- Bijlage 2 Jaarstukken 2025 Regio Achterhoek
- Bijlage 3 Kaderbrief programmabegroting 2027 Regio Achterhoek
- Bijlage 4 Aanbiedingsbrief Regio Achterhoek Jaarstukken 2025
- Bijlage 5 Programmabegroting 2027 Regio Achterhoek
- Bijlage 6 Zienswijze 'Jaarstukken 2025 en Programmabegroting 2027' Regio Achterhoek
- Bijlage 7 Ontwerp raadsbesluit Jaarstukken 2025, Kaderbrief 2027 en Programmabegroting 2027 Regio Achterhoek

Aalten, 26 mei 2026

Burgemeester en wethouders van de gemeente Aalten,

drs. A.J.M. Gildhuis
secretaris/algemeen directeur

mr. A.B. Stapelkamp
burgemeester